

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๘/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๕/๒๕๖๒

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ จังหวัดเลยโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลยได้มีประกาศจังหวัดเลย เรื่อง ประกาศผู้ชนะการเสนอราคาจ้างที่ปรึกษาเสริมสร้างสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต จังหวัดเลย กิจกรรมศึกษาการบริหารจัดการและกำจัดขยะมูลฝอยทั้งระบบ โคกช้างไ้ โดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป โดยผู้เสนอราคาที่ชนะการเสนอราคา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งการจ้างงานธุรกิจที่ปรึกษากับสถาบันการศึกษาของรัฐซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐน่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง ที่บัญญัติให้รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน และปิดกั้นโอกาสบริษัทที่ปรึกษาเอกชนในการประกอบธุรกิจการกระทำของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวเป็นการกระทำที่ขาดมโนธรรมและจริยธรรม เป็นภัยต่อแผ่นดินและส่งผลกระทบต่อบริษัทเอกชนในวงกว้าง

- ๒ -

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องทราบว่า กรณีสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย จ้างงานที่ปรึกษากับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มิได้มีลักษณะเป็นการกำหนดให้เฉพาะที่ปรึกษาที่เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐเท่านั้นที่จะมีสิทธิยื่นข้อเสนอได้ แต่ยังเปิดโอกาสให้ที่ปรึกษาประเภทนิติบุคคลอื่นสามารถยื่นข้อเสนอได้ด้วย หากผู้ร้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลยกำหนดไว้ ก็ย่อมมีสิทธิที่จะเข้าซื้อเสนอราคาได้เช่นกัน จึงยังไม่ถือว่าผู้ร้องถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบธุรกิจแต่อย่างใด สำหรับกรณีการจ้างงานที่ปรึกษากับสถาบันการศึกษาของรัฐเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง หรือไม่นั้น บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงแนวทางให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น มิใช่บทบังคับให้รัฐมีภาระหน้าที่ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติแต่อย่างใด จึงยังไม่ถือว่าการจ้างงานดังกล่าวมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จึงวินิจฉัยให้ยุติเรื่องร้องเรียน

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การที่จังหวัดเลยโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลยจ้างงานที่ปรึกษากับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง

(๒) พิจารณาเรียกเงินค่าจ้างที่ปรึกษาคืน

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข

- ๓ -

ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการที่จังหวัดเลยโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลยจ้างงานที่ปรึกษากับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชนและปิดกั้นโอกาสการประกอบธุรกิจของบริษัทที่ปรึกษาเอกชน เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง เห็นว่า การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องได้ต้องเป็นผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง แม้ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงจากการกระทำใด เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบ

- ๔ -

รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

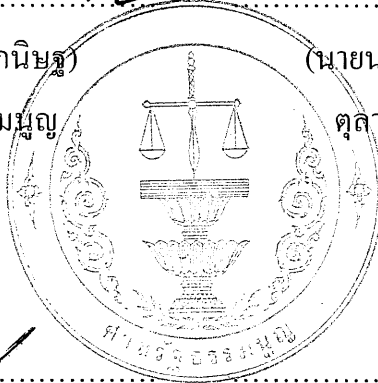
(คำสั่งที่ ๒๘/๒๕๖๒)

(นายจรยุทธ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ